

Editor: Vasile Burlui

Redactor: Ianuarie-Raul Iordăchiță

Coperta și tehnoredactare: Florentina Vrăbiuță

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

POPESCU, RĂSVAN

Omul orchestră: un jurnal altfel / Răsvan Popescu. - Iași:

Cartea Românească Educațional, 2023

ISBN 978-606-057-307-4

821.135.1

Cartea a apărut cu sprijinul Alpha Bank România.

RĂSVAN POPESCU

OMUL ORCHESTRĂ

Un jurnal altfel

Grupul Editorial Cartea Românească Educațional
Copyright © Editura Cartea Românească Educațional, Iași, 2023.

Adresa: Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 2, Iași – 700124

www.ecredu.ro

Cartea Românească
EDUCAȚIONAL

*
 Omul-orchestră, cum ar spune Cassian omul mereu în dinamică. Iubește ceea ce face? Are el sentimentul destinului?

Este o parabolă, un concept? O comedie, o formă de energie? Care-i schepsisul? Să nu ne complicăm prea tare. În cazul de față e doar un om cu însușirile sale, cu ce a mai învățat din mers, *skill*-urile cum se spune mai nou. Refuză să băltească în incertitudinea generală veșnic nerăbdător, stăruitor, veșnic curios, gata s-o ia mereu de la capăt nemulțumit de el, în primul rând.

Prins în timpul traumatic care i s-a dat, tăvălugul imprecis, ambiguu, rostogolit.

În țara lui vag dezmoțită după căderea comunismului, sărăcită, disfuncțională, dezbinată fără repere, cu memoria aproape ștearsă.

Nevoit să improvizeze continuu, să se consume enorm, să se miște pe tot terenul, să dea din colț în colț. Să-și distribuie singur toate rolurile posibile, disponibile. Tot ce poate construi un om.

Să forțeze codurile, convențiile, etichetele, ideile de-a gata, schemele de gândire. Și chiar limitele sale.

Să-și înfrunte angoasele, fricile, boala, frustrările, veleitățile...

Acesta este prețul.

În nădejdea că până la urmă ceva se va aduna, se va articular, va lega toate acestea.

Și va reuși să exprime atmosfera sufocantă în care trăim. Starea de fapt. O oglindă a timpului nostru.

Nu există destin. Și nici sens, doar scop. Ce faci cu mâna ta. Opțiunile tale. Ce faci tu să fie...

CUPRINS

Caietul I.....	7
CRIZA.....	9
Caietul al II-lea.....	29
CASA RISIPITĂ.....	31
Caietul al III-lea.....	63
RECURS LA COPILĂRIE.....	65
Caietul al IV-lea.....	121
CONFRUNTAREA.....	123
Caietul al V-lea.....	139
FAMILIA.....	141
Caietul al VI-lea.....	161
ÎNTOARCEREA PERSONAJELOR.....	163

CRIZA

Caietul întâi, neînceptut. Coala albă, obsedantă. Pe hârtie încă niciun cuvânt, zero. Timpul stă în loc.

Să mă reinventez! Să-mi recapăt suflul. Să evadez din cotidianul prea strâmt.

Ce vei scrie după *În torent*, a vrut să știe Daniela Zeca Buzura? După lansare și maratonul de autografe? Daniela vrea vești despre mine și eu sunt sleit. Este un bun jurnalist cultural la TVR, sprintenă, dezinvoltă, în pofida complexității temelor abordate. În cazul de față, scrisul meu vizual, adesea ecranizat. Cadrul emisiunii trimite la un *café* din Bucureștiul interbelic, un colț din „Micul Paris”.

Tocmai lansasem romanul *În torent* la târgul de carte Gaudeamus '22, cu o mediatizare intensă. Întrebarea m-a lăsat fără replică. Am eschivat. Spre ce mă îndrept? Și care e următoarea oprire?

Eu însumi mi-am pus-o, doar că nu am răspuns. Resimt acea „lăuzie”, greu de verbalizat, durerea amortiță pe care orice naștere o lasă în urmă. Un gol. Așa e mereu. Simt nevoia să-mi trag răsuflarea.

În torent este un volum de maturitate, în stil fragmentar, evoluând pe linia subțire dintre biografie și scris, trecut și prezent laolaltă. O carte în care se vorbește despre filme. Se regăsesc acolo marile mele influențe modelatoare, regizorii pe care i-am întâlnit, de la Pintilie la Pița, Gabrea și Mărgineanu, dar și personaje pe care le-am scris în siajul lor. Chiar și actorii care i-au întruchipat: Dorel Vișan, Răzvan Vasilescu, Victor Rebengiuc, Victoria Cociaș, Cecilia Bîrbora, Marcel Iureș, Claudiu Bleonț,

Maria Ploae. Lista e mai lungă. Mai ales că uneori am participat la castinguri, am pus și eu o vorbă. Rămâne între noi, întotdeauna i-am invidiat pe actori pentru „ușurătatea” lor. Deși unii se consumă mult. Un actor bun poate fi oricine. Măine e altceva, intră în altă piele, trăiește altă viață. Este un privilegiat.

Dar să revin. Toate aceste nume sonore au „tras” cartea. O alcătuire non-lineară, un puzzle, o țesătură vapoasă în care lucrurile așa cum au fost alternează cu ficțiunea, cu ce am făcut eu să fie.

*

O autoficțiune, întinsă pe ultimii 30 de ani, la intersecție cu trecutul nostru colectiv angoasant. O împletire real-imaginar care efectiv m-a stors, m-a sleit. Dar măiestria stă în țesătură, este sofisticată tocmai pentru că nu e la vedere. Și perspectiva mereu schimbată. Ea dă valoarea...

Ce-ar putea urma? Habar n-am. Sunt într-un punct mort. Toate viețile au ceva aleatoriu. Caut, nu știu ce caut, caut...¹ Evadez în acest jurnal atipic, al devenirii prin scris, o călătorie către mine însumi. Un noian de gânduri, întâmplări, personaje... Un jurnal-colaj pe mai multe paliere temporale, uneori inversate. Altă idee n-am. Și ce atâtea pretenții?

*

A durat până am ajuns aici.

Refugiat în singurătatea mea autoimpusă, ca într-un exil. Sunt eu și cu mine. Și uruitul timpului, marele malaxor. Mă las în voia lui. Zgomotele ajung la mine uneori acute, panice,

¹ Motto al volumului *Purtătorul de cuvânt*, de Răsvan Popescu, București, Editura Universală, 2002.

alteori slabe, nedeslușite. Se petrec lucruri în lume care mă împiedică să-mi aud vocea interioară. Lucruri teribile, dramatice sau pur și simplu capricioase, derizorii, hilare, care te fac să te gândești la nestatornicia, precaritatea condiției umane, lumea ca farsă.

Totodată mă schimb și eu: scad, îmbătrânesc, resimt boala care avansează, percepția devine difuză, mă bulversează. Mi se întâmplă ceva: tehnic, stilistic scriu mai bine ca ieri, însă ideile vin mai puține, sunt tot mai anevoioase. Dar nu se spune așa.

Să lași o amprentă... Nefolosiți, „mușchii” scrisului se lasă. E nevoie de exercițiu, altfel cuvintele mă părăsesc, se împărăștie în patru zări. Scrisul dă dependență. Scrisul care mă conectează cu ceilalți. Însă nici un drum nu se arată, narațiunea se întrerupe mereu. Încotro? O explorare a sinelui? O poveste mai intimă? Eu mă simt mai bine în sobrietate.

Sunt inconfortabil în lipsa unui fir narativ, nici măcar o cronologie. Biografismul este despre propria piele, un jurnal al memoriei, piese de lego. Aș prefer altceva. Parcă s-au epuizat cuvintele, au fugit toate pe Facebook. Oricum nu sunt un virtuoz al limbajului. Totuși suprapunerea celor două planuri, întretăierea cotidian - imaginar, obiectiv-subiectiv face posibilă această specie de graniță, jurnalul-colaj. Un spațiu cât mai liber pentru a reflecta. Timpul care mi s-a dat, vremea noastră nedreaptă. Și eu în lume, iremediabil legat. Totul e să mă țină condeiul.

În căutarea unui sens...

*

Un autor trebuie să trăiască din ceva. S-o lăsăm pe asta cu menirea, vocația de a povesti, de a mărturisi. Ceva concret, palpabil, ușor de înțeles. Un jurnal ca o sumă a zilelor, biografie romanțată. Secvențe care să se tragă unele pe altele.

Ceva care să ți se potrivească cât de cât. Odată chiar eram creativ.

Acum într-o criză prelungită.

Întrebat de un telespectator cu ce mă ocup, răspund senin: cu stereotipurile din media, mentalitățile strâmbe, fake-uri, isteriile de presă, abaterea atenției publice la false probleme. „Și se plătește chestia asta?” Omul e neîncredător. Îi dau un exemplu. Iată această temă vagă, cețoasă prezentată ca o alarmă de posturile naționaliste, suveraniste: prigoana preoților români din Ucraina! Se prezintă cazuri de percheziții în mănăstiri, amenințări cu expulzarea, atacuri fizice, incendierea bisericilor!

Problema este reală într-o oarecare măsură. O oarecare mică măsură. Ucraina nu reușește să-și regleze relația cu minoritățile etnice, cu efecte în plan religios. O serie de preoți români, puși în situația să opteze între noua Biserică Ortodoxă a Kievului, care nu permite slujbe în altă limbă și Patriarhia Moscovei unde se poate, au ales-o pe ultima. Și de aici suspiciunea autorităților, atitudinea ostilă, percheziții *manu militari*...

Mai departe se umflă gogoșa. Tot felul de oralități, vorbe-n vânt. Până la cele 40 de biserici incendiate și preoți cu cuțitul la gât este o prăpastie de netrecut. Un așa zis mitropolit îl afurisește pe Patriarhul Constantinopolului că nu-i apără pe români, nu pe Kiril al Moscovei, care susține deschis invazia din ușa altarului. Un invitat în studio, fost politician, îl face nazist pe Zelenski. Realitatea își iese din țâțâni. Moderatorul este surescitat. Invitatul polemist și opinolog. Rezultatul: un dezastru...

*

De aceea și măsurile trebuie bine cumpănite. Asta facem noi la CNA, dozăm amenzile, le înmulțim, asta știm să facem, suntem chiar buni. Totuși de ce media face acest joc iresponsabil de care profită Rusia? Din nepricepere, neînțelegere din refulare? Din interese străine, subversive, rusești? Serviciile de informații sunt mute. Chiar avem oameni de inspirație rusă aici?! Oameni plătiți de Moscova? Răsplătiți în vreun fel?

Sau doar pentru o știre facilă, senzațională, un mare rating fără scrupule?! Nu vom ști niciodată...

Altceva? **Fac, dar nu mă laud.** Sunt și lucruri care se fac și se tac. „**Complotez**” pentru retransmisia TVR Cultural peste Prut. Sunt aici ca să înlesnesc. Idee inspirată de omologii noștri de la Chișinău. Cu Dan Turturică, președintele TVR, și fost coleg la *Expres*, evaluăm posibilitățile. Conjunctura e mai bună, limba română tocmai a devenit limbă oficială a Republicii Moldova.

Ideea nu este doar să trecem Prutul cu ceva emisiuni, ci TVR Cultural să se vadă absolut peste tot, prin procedul *must carry*¹, care se aplică și la Chișinău.

Adică posturi obligatorii la difuzare. O formă de protecționism.

Identificăm două probleme. Prima și cea mai spinoasă este cea a drepturilor de autor pe care TVR nu le deține în Moldova. Era să zic în țara vecină. Adevărul este că nu m-am obișnuit niciodată cu ideea că suntem vecini cu o bucată din țara noastră. Doar că a fost atât de rusificată, de tăvălită ideologic încât mă întreb ce a mai rămas din ea. Și în ce măsură revenirea ar mai putea veni natural. Drumul ocolit prin UE se lungeste inconvenabil. În fine, un pas spre redeschiderea românismului peste Prut ar putea fi TVR Cultural.

Sigur că drepturile de autor pot fi cumpărate de azi înainte dar adevărul e că cele mai multe producții difuzate pe TVR Cultural sunt vechi, peste care s-a așezat praful. Și ca să umbli de fiecare dată după autori sau urmașii lor nu e treabă simplă. Vor apărea omisiuni, litigii, probleme în justiție, despăgubiri. În sfârșit, Dan va căuta o cale cu juriștii lui. A doua problemă este modalitatea prin care postul cultural românesc să ajungă în *must carry*-ul moldovean. Să devină obligatoriu.

Un bun exemplu este retransmiterea TV 5 în România în baza unui Tratat al Francofoniei. În speța noastră, un tratat

¹ Regulile obligatorii, instituite pentru prima dată de Comisia Federală de Comunicații (FCC) în 1965, impun sistemelor de cablu să transmită posturi de televiziune locale.

bilateral cu Republica Moldova. Asta ne va poziționa mai bine în plan cultural dar și politic. Turturică va strecura propunerea în mapa premierului Ciucă. Acesta merge la Chișinău pe 27 martie, de Ziua unirii Basarabiei cu România.

Președinta Maia Sandu este un om pragmatic, ar putea agreea propunerea, la schimb cu TVR Moldova în cablul românesc. Atâtea lucruri comune. Începând cu limba. Da, ar fi o modalitate să fim alături. Deocamdată sincronizare.

Într-o zi, împreună...

*

Harry, prințul răătăcit. Scrie în memoriile sale că a fost instruit să tragă în talibani ca-n niște piese de șah, să-i fie mai ușor. Chiar a numărat 25 de morți. Ca să vezi perfidul Albion! Harry a fost doi ani pe elicopter. Avea o mitralieră grea, cadență mare și o bandă nesfârșită de cartușe. Probabil trăgea de la înălțime, din cer. De aproape ar fi văzut cum sare sângele din figurinele alea...

*

Cota mea urcă nesperat. M-am făcut auzit? De când? Mă obișnuisem așa, neobservat de-ai mei. Iată-mă curtat, interesant, băgat în seamă: se apropie alegerile pentru conducerea Uniunii Scriitorilor. De ce sunt așa pornit? Sunt așteptat la vot. Sunt dintr-o dată important. Nu prea înțeleg agitația, va rămâne cum a fost, aparatul este bine înțepenit. Totuși alegerile trebuie ținute, le-a venit vremea statutară. În democrație termenele sunt importante. Mi se propune participarea la un volum colectiv al filialei București- proză. Am ocazia să reiau un fragment din *În torent*, romanul care s-a remarcat. Ceea ce nu e simplu deloc pentru că orice aș alege rămâne atât de mult pe dinafară încât cititorul va rămâne cu o idee falsă.

Este imposibil de surprins în zece pagini povestea în desfășurare a celor doi „nu tocmai iubiți”, împrejurările potrivnice care i-au adus împreună. Și în același timp personajele care revin în mintea naratorului, fiecare cu povestea lui, vocile care nu se lasă uitate, îl însoțesc obsedant în această ultimă aventură.

Singura soluție este să apelez la un montaj, o selecție de momente, de frânturi înșiruite aparent cursiv, care împreună să dea acea impresie de melanj real-imaginar, acea atmosferă care nu se poate susține în câteva pagini, amputează ansamblul. Am predat textul cu un gust amar, numai din obligație.

Totuși a fost bine primit și chiar mi s-a trimis un fotograf profesionist. Să-mi surprindă „privirea vie, interogația, neliniștea...”.

*

Hmm! Ce figură întrebătoare, cercetătoare. Nefardată. Când făceam talk-show la TVR mă machiam în fiecare seară. Fotografia o prefer alb-negru, cu penumbrele mele.

Întrebările mă inspiră, sunt materia primă. Un portret din linii apăsate, abrupte.

Întotdeauna am privit lumea cu avidă curiozitate. Am mereu impresia că mi se ascunde ceva. Arma mea este întrebarea. De ce? Ce va fi? Scriu fidel față de fapte, aparent detașat. Uneori cu revoltă, alteori cu mirare, consternare chiar, alteori cu emoție estetică, dar curiozitatea nu a lipsit. Niciodată pasiv. A fost deschiderea mea către problemele cetății, a fost deschiderea mea către ceilalți. Mai întâi dau roată, precaut. Observația directă, atenția mărită asupra detaliilor care scapă. Determinarea, perseverența. Stilul realist, ideea de mișcare, de schimbare. Să oglindesc societatea românească de după Revoluție! Lucruri de ținut minte, care n-au rămas fără urmări. De aici până la intuiție și mai departe la viziune, nu e decât un pas. Elementul fantastic, rafinarea amintirilor au intervenit mai

*

Există, există!

Justiția lumii dă semne de viață, iese timid din adormire. Curtea penală internațională se scutură de praf. Putin a fost pus sub mandat de arestare pentru crime de război! Dar nu pentru toate crimele, aici mai vedem, mai așteptăm să ne lămurim de unde până unde e război și unde începe crima. Sunt niște condiționări. Trebuie cercetări în teren, descoperirea gropilor comune, exhumări, expertize balistice. De unde a venit glonțul, pe unde a intrat în corp, dacă a mai ieșit... Deocamdată altceva. Alături de Putin este inculpată consiliera sa pentru problemele „Peti”, cea care a patronat deportările copiilor din Ucraina. Se relatează că au fost constatate, instrumentate chiar 20 000 de cazuri. Peti, în rusă înseamnă copii.

Deportările încă se poartă! Deportați în tabere de reeducare. Orfelinate întregi au fost strămutate și ce-i cu asta? Trebuiau lăsați în teatre de război? De fapt Consiliera a spus „în zona de conflict” ca să fim exacti, rușii nu recunosc că poartă un război, este doar o operațiune specială. Când își vor atinge obiectivele vor face pace.

Chiar și d-na Consilier a adoptat un orfan de la Mariupol. Și e mândră de asta. Îi va oferi o nouă viață, o nouă patrie. Îi tremură bărbia.

Într-o declarație scârbită Maria Zaharova, ministra de externe zice că Rusia nu recunoaște Curtea de la Haga, care are jurisdicție în doar(!) 123 de țări. Totuși de acum Putin va fi cam strămtorat în deplasările sale. E deja o mică victorie. Ce-i drept poate merge în China oricând, Serbia – poate. Și în Iran, să cumere drone sinucigașe din bazar. Mai plastic, fostul președinte rus, Dimitri Medvedev spune că mandatul internațional este pentru el hârtie igienică.

*

Kitsch! Social-media dă dependență.

O lume de sclipici, în care ne pictăm propria mască. Să ai cu ce te lauda, nevoia de succes la public. Mai multă încredere de sine. Mai multă dragoste de sine. Ne validăm social.

„Uită-te la mine, ce bine sunt!

Ce fericit(ă) sunt! Ce copii talentați am! Ce excursii exotice fac! Nici nu mai știu unde n-am fost. În vacanță mă simt relaxată, fac o pasiune pentru mare, munte, ecosistem. Îmi întrețin starea de bine.

Plajă în Dubai, în Madeira, Hurgada; m-am dat și cu parapanta. Piramidele le-am bifat demult, ar mai fi Taj Mahal, templul dragostei, dar am auzit că-n India e mare pandemie. Și o aglomerație de nedescris, oamenii circulă cu rișcă printre vaci sfinte care fac pe trotuar. Sau pe carosabil...”

Pe bloguri, în tabloide, distracția e la maxim. Vedetele se expun cu voluptate, sunt *skinny sporty*, sunt *eco-friendly*.

Au o viață de invidiat, intervenții chirurgicale estetice, lifting. Și nu-și refuză nimic. Au stil și își personalizează hainele. Au pielea întinsă și o atitudine deschisă, un *vibe* bun, nu simt niciodată tristețe, plictiseală, nu-și pun întrebări existențiale, nu cad pe gânduri, nu le doare capul. Ele știu să-și gestioneze corect emoțiile.

Au iubiți bogați, grizonai care investesc în relație, iubesc și sunt iubiți. Case cu *security*, cele mai tari mașini, cosmetice și *pet-uri*. Totuși la sărbători respectă tradiția, fac sarmale cu mămliguță.

Prezintă știri, lifestyle, meteo, fac sport la sală, aleargă pe bandă și nasc cei mai dotați copii. Și petrec timp de calitate alături de ei.

Sunt modelele zilei, celebrități, ce mai!

*

Un studiu relevă faptul că media clasică pierde masiv teren în față social-media. Tot mai mulți oameni își iau informația de pe rețelele sociale, mai ales tinerii. Cum oi fi crescut eu fără internet? M-am format ca ziarist în vremea linotipului, a cernelii de tipar. Tik tok, Facebook și Instagram detronează azi marile ziare și posturi TV. Postări în loc de știri verificate din trei surse. Reporterii, editorii, știriștii profesioniști își pierd creditul în fața a tot felul de vedete, de influencers, fără nicio calificare în materie. Cântăreți, modiste, mari oameni de afaceri... Ei sunt noile modele media. Unde naiba mergem?!

*

Idei camuflate.

Alea, alea, alea, cum ar zice zăpăcită, plictisită, personajul meu feminin din *Torent*. Tot atâtea teme de gândire. Le alungă ca pe muște. Nu-i plac, o doare capul. Mai bine la plajă, pe puntea vasului, are și jacuzzi. Și se vede marea în zare...

Teme recurente, care nu te lasă să trăiești, dâre în conștiință. Aproape frică. Ereditatea care ne încarcă. Timpul potrivit, care ne macină, ne urâțește, ne trage după el, într-o gaură neagră. Actualitatea: războiul din coastă, sărăcia de nevindecat, omul neo și alte isme la modă, sfârșitul cărților, scrisul ca hobby în pustiul spiritual. Ziua de ieri, care a trecut pe neașteptate, când a fost? Solitudinea. Alea, alea, alea...

Asta nu e scris, e trăncănit, ar fi zis Ea. Avea intuiție. Și El ar fi râs și ar fi notat replica ei pe laptop, îl cară mereu după el. Și vasul ar fi alunecat mai departe...

*

Introspecție. Talentul mă face diferit. Și singur...

Searbăd, inconsistent, incomplet, inform... Jurnalul altfel demarează lent.

Fulgurații. Note scurte, nervoase, fraze lapidare, inserții din actualitate. Zici că sunt stenograme. Apoi comentarii, confesiuni, volute. Scrisul este sudoare. Pe cine să intereseze viața mea, încă intensă, călătoria mea, monumentele mele personale? Caut o ieșire și nu se arată în niciun fel. Sunt opac. Cuvintele nu catadicsesc, mă lasă singur. Stau până târziu în noapte, scriu până văd dublu. Tai, mototolesc, arunc... Limbajul rămâne inexpresiv. Sunt neîn stare să redau căutarea în mine însumi. În același timp îndoiala că voi fi în stare să mai dau ceva nou, valabil, autentic. Partea ascunsă a lucrurilor...

De ce te chinui? Cititorul nu e interesat, criza creației nu-l privește, nu e pentru el. E a ta, nu a lui...

*

Neliniștea nopții. Migrene.

Uneori îmi pare că Dumnezeu m-a strigat. M-a auzit? În ultima vreme am fost certați. M-a iertat? În principiu e în stare. Am să-i cer iar! Nu mă sfiesc, știu cum să-l iau. El o să mă audă și îmi va dărui încă ceva. O carte, un film... Un rost pe lume. La început inform, vag, nedefinit. Apoi tot mai limpede, mai bine conturat. Ar trebui să încep să mă mișc. Mă așez repede la masa de scris, potrivesc lumina. Am iarăși planuri!

Apoi realizez că e doar o alarmă, în depărtare. Sau un șuier de locomotivă.

Se spune că de ce ți-e frică nu scapi. Eu toată viața m-am temut de singurătate. E mai rea ca o dietă proastă. Mă cufund tot mai mult, absorbit. Imposibilitatea de a comunica. E ca umbra, o duci după tine oriunde. Fiecare are povara lui. Singur. Părăsit cu nepăsare. Uitat... Dar să nu ne grăbim. Nu trebuia să spun asta, e prea devreme. Să nu sărim direct la concluzii.

Cât timp am? Sensul se ascunde în timp, trebuie răbdare. Povestea asta mi se opune. O carte despre singurătate? Va fi o luptă. Nici nu știu dacă am natura potrivită...

*

Actualitatea perenă.

Funeraliile Papei Benedict al XIV- lea. Grandioase!

Peste ceremonia Papei Ioan Paul al II lea. Slujba e oficiată de Francisc I. Papa în funcțiune, își îngroapă predecesorul. Ca o încălzire, o repetiție pentru el însuși. Și un fel de smerenie...

Cu toate eforturile mele nu reușesc să cred în nemurire. Aș avea tot interesul, vă dați seama. Imaginea ei convențională, creștină e o nebuloasă, pentru mine de neînțeles. Ce e Dincolo? O mare de conștiințe vagi, puse de o parte, așteptând ce?! Nu, nu. Cred doar în ce pot să las în urmă, imagini care să reziste peste timp, iradierea unui text. Și nici așa nu sunt convins...

*

În lume și în timp. Rămășițele tinereții. Ultima strigare!

Gazetarul care am fost a încercat să surprindă clipa, să interogheze efemerul, alunecarea. Am fost un martor privilegiat al tranziției, mă ajuta condeiul, îmi ieșeau portretele nervoase, în carbune.

Scriitorul care am devenit a încercat să se ia la trântă cu timpul. Și să integreze realitatea în ficțiune, viața în scris.

Cel dintâi a reușit de câteva ori...

*

Nevoia să mă regăsesc. M-am pierdut? Tendința mea retrospectivă, retrăirea. Așa mă încarc eu. Resortul din care se naște scrisul meu. Sunt însemnări despre singurătate. Singur în lume. Nu, nu este o opțiune, este o condiție ca o afecțiune. Poate chiar o pedeapsă de sus. Singur, uitat. Cam asta ar fi tema. Solitar. Dar să nu dramatizăm, să rămânem în clarobscur. Nu suntem la teatru. Oh, mi-ar fi plăcut să scriu teatru, să pun în scenă textele mele. Ce schimbare radicală. Miza pe dialog. O fi târziu?

*

Simbolismul o să omoare Rusia! Spiritul cotropitor și cultul eroului. Popoarele își aleg destinele. Au nebunii, ca și oamenii. Prezentul e deja distrus. Propaganda dă lecții de ucis, agită spiritele. Și-o istorie întoarsă pe dos, după nevoi...

Se aniversează 80 de ani de la bătălia Stalingradului, victoria istorică. Orașul poartă iarăși vechiul nume pentru o zi. Putin perorează pe ideea: atunci ca și acum. Vede nazismul reînviat, tancurile germane cu cruci pictate pe turelă invadând pământurile Ucrainei, ca în 1940. „Ne amenință iar”, declamă el. Crede cineva această gargară ieftină? Tancurile de fabricație germană pe care Coaliția democratică binevoiește în sfârșit să le trimită cu țărâita, vor apăra pământurile Ucrainei de invadatori. Așa cum rachetele HIMARS și Patriot apără cerul. Dar rușii le vor arde, zice Noul țar. Doar atât îl duce capul sau e pur și simplu nebun? Cel mai analizat om al planetei e dus?! Promite că are cu ce să răspundă tancurilor și îl cred. Minte n-are. Doar instincte primare. Este marele maestru al crimelor de război. Va sărbători curând un an de la invazie cu sute de mii de morți. Și merge înainte...